

KARASJØGA GIELDA KARASJØK KOMMUNE		Saksnr.	B-sak.
Saksnr. 21	310	Arkiv	Løpenr.
Arkiv 164	Løpenr.	26 FEB. 2021	
02 MARS 2021			
Utv.	Saksbeh.	Utv.	Saksbeh.
Kopi til	Beh.	Kopi til	Beh.
	☐ J ☐ N	Vår dato:	☐ J ☐ N

KARASJØGA GIELDA KARASJØK KOMMUNE		Saksnr.	B-sak.
Saksnr.	310	Arkiv	Løpenr.
Arkiv 164	Løpenr.	26 FEB. 2021	
02 MARS 2021			
Utv.	Saksbeh.	Utv.	Saksbeh.
Kopi til	Beh.	Kopi til	Beh.
	☐ J ☐ N	Vår dato:	☐ J ☐ N

Til kommunestyrerepresentantene

NHO Reiselivs innspill til fordeling av kompensjonsordning til lokale virksomheter

Regjeringen foreslo i prop. 79s (2020-2021) en Kommunal kompensasjonsordning til lokale virksomheter og Stortinget vedtok og utvidet ordningen 23.februar:

Komiteens flertall, mener at den første utbetalingen bør utvides med 500 mill. kroner til totalt 1 mrd. kroner. Av disse fordeles 500 mill. kroner til kommuner med arbeidsledighet over gjennomsnittet og til de kommunene som har vært omfattet av forsterkede smitteverntiltak på nivå A, B, C eller D etter covid-19-forskriften kap. 5. De resterende 500 mill. kroner skal fordeles som en grunnbevilgning til alle landets kommuner, basert på innbyggertall. Videre mener flertallet det er viktig at den endelige fordelingen avgjøres på bakgrunn av de nyeste tilgjengelige ledighetstallene og nyeste tilgjengelig informasjon om hvilke kommuner som har vært omfattet av smitteverntiltak etter covid-19-forskriften kap. 5. Dette for å sikre at ordningen treffer på best mulig måte.

NHO Reiseliv er svært glad for at en slik ordning er foreslått, og håper at kommunene raskt fatter en beslutning om hvordan midlene skal fordeles, slik at kriteriene er klare når utbetalingen skjer, samme hvor mye av potten som vil komme kommunens bedrifter til gode. Vi minner om intensjonen bak ordningen:

Regjeringen legger vekt på at midlene skal fordeles til kommunene på en rask og enkel måte og legger derfor ikke opp til at kommunene må søke på ordningen.

Hensikten med tilskuddet er å sette kommunene bedre i stand til å avhjelpe situasjonen for lokale virksomheter som er rammet av lokale eller nasjonale smitteverntiltak. Kriteriet for tildeling er at kommunene bruker midlene på tiltak som kommer lokale virksomheter som er rammet av strenge smitteverntiltak til gode.

Eksempler på hva kommunene kan støtte er å avlaste kostnadene til virksomheter som må stenge ned på grunn av smitteverntiltak, støtte til virksomheter innenfor reiselivs-, arrangements- og serveringsnæringene, og støtte til virksomheter som av ulike grunner faller utenfor generelle kompensasjonsordninger. Tilskudd til destinasjonsselskaper og andre fellestiltak for reiselivet er også et formål for bruk av midlene. Det samme er tilskudd til autoriserte besøkssentre for natur og verdensarv som på grunn av pandemien, har stor omsetningssvikt i 2021.

Støtten kan gis til bedriftene etter søknad til kommunen. Foretak kan få inntil 200 000 euro over tre år i bagatellmessig støtte. Bagatellmessig støtte gis til virksomheter der kostnadene støtten skal dekke, ikke er spesifisert. En del virksomheter kan ha uttømt muligheten for å motta bagatellmessig støtte. Det er da mulig at midlene kan tildeles til virksomhetene etter covid-19-rammeverket.

Vi ønsker med dette å gi våre innspill til prioriteringer i fordelingen:

Bedrifter rammet av lokal skjenkestopp eller lokalt stengte serveringssteder og bedrifter rammet av nasjonal skjenkestopp 4. – 22. januar 2021

Disse bedriftene ble stengt over natten noe som medførte nye, kostbare permitteringsrunder for allerede hardt pressede virksomheter, råvarelagre som måtte kasseres og stor usikkerhet om hvor lenge man måtte ha stengt. Disse bedriftene kan identifiseres av serveringsbevilling og/eller serveringsbevilling. Utbetaling kan f.eks. skaleres basert på antall ansatte i bedriften.

Reiselivsbedrifter uten omsetning i referanseperiodene til kompensasjonsordningen

Det kan være mange ulike grunner til at en bedrift havner utenfor kompensasjonsordningen. Svært mange melder til oss at de var stengt i en periode frem mot mars 2020 – det kan skyldes oppussing/installasjon, reparasjoner etter skade/brann, at de er en sesongbedrift eller at bedriften enda ikke hadde startet ordinær drift – alle er grunner til at man ikke kan vise til reell omsetningssvikt. NHO Reiseliv mener at når dette er bedrifter som fortsatt eksisterer ett år etterpå, så er dette fordi de er levedyktige bedrifter som fortjener å få sine uunngåelige faste utgifter kompensert på linje med andre. Vi ber derfor kommunene om å vurdere en egen pott for slike reiselivsbedrifter i sin kommune. De aktuelle bedriftene må selv gi seg tilkjenne til kommunen og dokumentere sine uunngåelige faste kostander.

Destinasjonsselskapene

De fleste kommunene er medeier i et destinasjonsselskap sammen med lokale reiselivsaktører. De aller fleste destinasjonsselskap er organisert slik at de ikke faller innunder kompensasjonsordningen, men de mister inntekt fordi medlemskontingenten faller bort fra rammede reiselivsbedrifter. Regjeringen nevner spesifikt destinasjonsselskapene som en mottaker av midlene og NHO Reiseliv støtter dette. En mulig løsning vil være å kompensere reiselivsbedriftenes kontingent på 2019-nivå.

Vi mener alle kommuner inkludert i ordningen bør forsøke å kompensere alle tre typer bedrifter, men prioritere mellom dem etter situasjonen i sin kommune.

Med hilsen

Kjersti Aastad
Politisk rådgiver
NHO Reiseliv

Til	Ordfører og kommunedirektør i kommuner med lokale virksomheter som er særlig hardt rammet av smitteverntiltak som følger av koronapandemien, jf. Prop. 79 S (2020-2021) og Innst. 233 S (2020-2021)
Fra	Hovedorganisasjonen Virke
Dato	24.02.2021
Sak	Innspill til kriterier for fordeling av midler til lokale virksomheter

---

Hovedorganisasjonen Virke organiserer om lag 24.000 virksomheter med mer enn 300.000 ansatte innenfor handels- og tjenesteytende næringer. Deler av disse er svært hardt rammet av smitteverntiltakene som følger av pandemien. En rekke av Virkes bransjer og medlemmer har virksomhet i de kommunene som er mest berørt av de seneste smitteutbruddene, herunder deres kommune.

Det vises til regjeringens forslag i Prop. 79 S (2020-2021) om å bevilge 1 mrd. kr til lokale virksomheter i kommuner som er særlig hardt rammet av koronapandemien. Bevilgningen kommer i tillegg til de 250 mill. kr som ble bevilget av Stortinget slik det fremgår av Innst. 180 S (2020-2021) ifm. behandlingen av Prop. 56 S (2020-2021) (nysalderingen).

Fordeling av midler til lokale virksomheter

Formålet med denne henvendelsen er å gi innspill til kriterier som kan legges til grunn for fordelingen av midler til lokale virksomheter som er særlig hardt rammet av koronapandemien slik det fremgår av Stortingets Innst. 233 S (2020-2021). Bevilgningen ble som følge av Stortingets behandling økt med 500 mill. kr ut over regjeringens forslag. Midlene skal også kunne benyttes som en såkalt "ventilordning" for bedrifter som helt eller delvis faller utenfor den generelle kompensasjonsordningen. Utbetalingene i andre runde utvides fra 500 til 750 mill. kr. Midlene kan benyttes i den grad situasjonen med omfattende smitteverntiltak og lokale nedstengninger tilsier det. Totalt har Stortinget satt av 1 mrd. kr til fordeling via kommunene i første runde og inntil 750 mill. kr i andre runde.

Midlene skal iht. Stortingets vedtak i første runde fordeles etter følgende fordelingsnøkkel:

- 500 mill. kr til kommuner med arbeidsledighet over gjennomsnittet og til de kommunene som har vært omfattet av forsterkede smitteverntiltak på nivå A, B, C eller D.
- De resterende 500 mill. kr skal fordeles til alle landets kommuner, basert på innbyggertall med en minimumutbetaling på 250 000 kroner totalt i første runde.

Utbetalingene i andre runde vil ta hensyn til formålet med ordningen og utviklingen i smittesituasjonen. Det gjør at det både er mulig å dra på erfaringer fra den første fordelingen, samt se behovet for nye utbetalinger i lys av både den økonomiske situasjonen og av smitteverntiltakene som er gjennomført siden den første fordelingen.

Hva bør omfattes?

Virksomheter innen reiseliv, servering, kultur og opplevelser er særlig hardt rammet av nedstengning og lokale smitteverntiltak som følge av pandemien. I tillegg har virksomheter innen treningssenterbransjen, serveringstilbud tilknyttet museums- og kulturopplevelser, kantinedrift og lignende opplevd store fall i omsetningen. I byer og sentrumsnære områder har også handelsvirksomheter og enkelt næringer som blant annet kioskbransjen blitt hardt rammet av myndighetsinnførte restriksjoner og dermed redusert mobilitet.

Destinasjonsselskapene er prioritert gjennom en særskilt ordning, jf. Prop. 79 S (2020-2021) s. 53 («Tilskudd til destinasjonsselskaper og andre fellestiltak for reiselivet er også et formål for bruk av midlene»). Virke understreker viktigheten av at denne ordningen følges opp.

Virke vil gi honnør til kommunene som raskt effektuerte midler til lokale virksomheter fra tilskuddet på 250 mill. kr til kommunesektoren som ble satt av i nysalderingen 2020. Basert på erfaringene fra denne tildelingsrunden har Virke følgende innspill til kriterier for støtte til lokale virksomheter i første runde:

- 1. Merkostnader knyttet til smitteverntiltak ved myndighetspålagte krav om rask nedstengning og rask gjenåpning.**
  - Virksomheter som har betydelige engangskostnader forbundet med umiddelbar nedstengning og gjenåpning og smittevern. Disse kan dokumenteres og legges ved søknad.
- 2. Servering, handel og tjenester: Kompensasjon for ferskvarer og/eller varelager som blir ukurant/ utgått på dato, forutsatt at dette ikke dekkes gjennom den generelle kompensasjonsordningen.**
  - Mange virksomheter må destruere varebeholdning som har kort/ begrenset holdbarhet eller er ukurant for videresalg etter noe tid (eksempelvis blomster, dagligvare, og destruering av øl på grunn av skjenkeforbud). Dette kan dokumenteres og legges ved søknad om kompensasjon. Merk at utgifter til tapt varebeholdning er inkludert i den generelle kompensasjonsordningen fra og med mars 2021 etter Stortingets behandling, med forbehold om at en slik endring blir godkjent i ESA. Dersom slike utgifter skal inkluderes i tilskuddene som går via kommunene må det være under forutsetning at utgiftene ikke allerede er dekket av den generelle ordningen.
- 3. Reiseliv**
  - Tilskudd til destinasjonsselskaper og andre fellestiltak for reiselivet nevnes særskilt som et formål for bruk av midlene av regjeringen i Prop. 79 S (2020-2021). Mange virksomheter innenfor disse næringene har hatt et omsetningsfall på 90 prosent eller mer under pandemien. Dette gjelder typisk incoming-aktører og reisearrangører som selger internasjonale reiser. Mange har i realiteten vært forhindret fra å drive som følge av reiserestriksjonene, og all aktivitet er i realiteten stoppet opp til tross for at de har et solid kundegrunnlag og også vil ha et solid kundegrunnlag etter pandemien.
- 4. Mulig subsidie-/ refusjonsordning for idrett, frivillighet og kultur i den forventede gjenåpningsfasen, herunder billett-/medlemsrefusjon for private personer tilknyttet trening, kino, konserter og andre kulturaktiviteter/ idrettsarrangementer.**
  - En slik refusjonsmulighet vil være viktig for befolkningens trivsel og folkehelsen. Det kan inkludere personlig trening (PT-timer) tilknyttet treningssentre og treningsbransjen, refusjon for deler av medlemskontingent i en oppstartsmåned og billett-refusjon for kulturaktiviteter. Virke anser dette som et godt virkemiddel når det åpnes opp for økt mobilitet og det lempes på de strengeste smitteverntiltakene.
  - Kan avgrenses mot kompensasjonsordningen for kultursektoren og frivillighets- og idrettssektoren.
  - Andre aktivitetsfremmende tiltak innenfor smitteverntiltakene. Byrommene ligger øde, og virksomhetene som ligger i sentrumsnære områder sliter med manglende omsetning. Det må jobbes med å skape trafikk på nytt i områdene.
- 5. Gründervirksomheter og flere andre virksomheter som ikke har hatt mulighet til å søke på de generelle ordningene må få tilgang til støtte.**

Hva bør ikke omfattes?

Stortinget har i forbindelse med sitt vedtak gjort det tydelig at midlene skal komme kriserammede virksomheter til gode. Støtten skal med andre ord ikke anvendes til offentlige prosjekter eller kommunal tjenesteproduksjon. Å tildele kompensasjon til enkeltvirksomheter kan ha konkurransevridende effekter. Virke vil derfor understreke viktigheten av at kommunene påser at regelverket for offentlig støtte alltid følges i forbindelse med tildeling av midler.

Nærmere om avgrensning og bransjenære virksomheter

Virke registrerer at enkelte kommuner valgte å fordelene midlene i første runde som kompensasjon til enkeltbransjer, for eksempel til serveringsnæringen. Dersom man velger å fordele midlene på denne måten, ber Virke kommunen sørge for at definisjonen på hvilke virksomheter som innbefattes av bransjedefinisjonen blir *tilstrekkelig bred*. Dette er for å hindre at bransjenære konkurrenter som driver delvis overlappende virksomhet faller utenfor ordningen. Kiosk er et eksempel på en bransjenær konkurrent til serveringsbransjen.

Ved bruk av næringskoder for å foreta avgrensning av relevante kompensasjonsmottakere, bør samtlige aktuelle næringskoder inkluderes. Det er eksempelvis viktig å minne om at det er en glidende overgang mellom ren serveringsvirksomhet og servicehandelsnæringens tilbud, og at man derfor må unngå å ekskludere eksempelvis kioskbransjen fra en ordning som er ment å treffe alle virksomheter som opplever redusert omsetning av mat/servering som følge av koronapandemien og lokale smitteverntiltak. Tilsvarende eksempler finnes innen flere andre bransjer og næringer.

Dersom kommunen mener at det er vanskelig å foreta en uttømmende opplisting av aktuelle næringskoder for virksomheter som kvalifiserer til støtte, kan dette løses gjennom å innføre krav om dokumentasjon som forutsetning for at tilskudd utbetales. Aktuell dokumentasjon kan eksempelvis være serveringsbevilling eller en egenerklæring/ bekreftelse på at man driver innen samme næring/ bransje som andre støtteberettigede virksomheter. Videre er det viktig at organisasjonsform ikke er bestemmende for hvem som er kompensasjonsberettiget. Det bør eksempelvis ikke være avgjørende om virksomheten er et aksjeselskap eller enkeltmannsforetak.

Objektive og etterprøvbare kriterier

Virke anbefaler kommunene å ha objektive og etterprøvbare kriterier for beregning av tilskudd per virksomhet. Kriteriene bør utformes slik at det er enkelt for den enkelte virksomhet å beregne hvor mye kompensasjon den kan motta under ordningen. Aktuelle kriterier som kan anvendes for å tildele støtte kan være omsetningsnivå før koronapandemien, relativ omsetningsnedgang som følge av koronapandemien eller antall årsverk. Det er viktig å identifisere kriterier som er klare og entydige. Alternativt bør det legges til rette for at kompensasjonen anvendes som en generell ordning som kommer alle virksomheter som er rammet av koronapandemien og lokale smitteverntiltak til gode. Dette kan eksempelvis gjennomføres i form av at man reduserer/ frafaller kommunale avgifter, gebyrer og/eller eiendomsskatt for næringseiendom.

Rask iverksettelse

Virke vil påpeke viktigheten av at de ekstraordinære kompensasjonsmidlene kommer kriserammede virksomheter raskt til gode. Det vil være bra for virksomheten og bidra til å sikre lokale arbeidsplasser. Virksomhetene rammes både av myndighetspålagte restriksjoner, etterspørselssvikt, tilbudssvikt og kunders selvregulerende adferd (frykt). Dette er tilsiktet fra myndighetene, men bør i større grad også følges av formidling om *hva som er lov* å gjennomføre. Virke vil bidra konstruktivt for forbedret forutsigbarhet for næringslivet. Virke er opptatt av å bidra til trygg verdiskaping, omstilling og ny innovasjon så lenge pandemien begrenser mulighetene for normal forretningsdrift.

Kommunale velferdstjenester

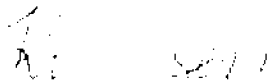
Virke er glad for at mange kommuner i løpet av 2020 etablerte gode ordninger for å kompensere ideelle og private leverandører som yter velferdstjenester på vegne av kommunene for inntektsbortfall og ekstraordinære merutgifter. Mange slike tjenester påvirkes i betydelig grad av forhøyet smittevernberedskap.

Virke oppfordrer kommuner til å likebehandle ideelle og private aktører med tilsvarende tjenester i egen region, slik Stortinget har slått fast. Kommuner som etablerte kompensasjonsordninger i 2020 bør videreføre disse på tidligere vilkår, og kommuner som ikke har etablert slike ordninger bør etablere dem, eksempelvis etter modell fra Oslo kommune. Det bør ikke gis fratrukk i betaling for redusert oppdragsmengde som skyldes økt smittefrykt, og nødvendige merutgifter til smitteverntiltak bør kompenseres fullt ut, etter dokumentasjon.

Barnehager og friskoler

Virke understreker betydningen av at det er tett kontakt mellom private eide skoler og smittevernmyndighetene i den enkelte skole og ber om at elever i frittstående skoler blir ivare tatt av kommunen på lik linje med elever i offentlige skoler. Regjeringen har foreslått ekstra midler for kommunene til drift av sommerskoler i Prop. 79 S (2020-2021). Elever i friskoler skal kunne ta del i tilbudene som eventuelt opprettes i kommunene. Virke ber om at dette følges opp. Vi ber samtidig om at kommunene er oppmerksomme på at permitterte, oppsagte og elever som ikke klarer å fullføre Vg3 denne våren har anledning til å søke om opptak ved en friskole, jf. Prop. 79 S (2020-2021). Virke forventer at kommunene på samme måte har tett kontakt med de private barnehagene, slik at koronautgifter blir dekket. Dette handler både om ekstra utgifter til smitteverntiltak og økt vikarbruk.

Oslo, 24. februar 2021

Ivar Horneland Kristensen
Administrerende direktør
Hovedorganisasjonen Virke